

بسمه تعالی

در پنجمین جلسه کمیته سلامت و دفاع مقدس که در تاریخ چهارشنبه ۱۳۹۷/۱/۲۹ تشکیل گردید ابعاد پزشکی حادثه اخیر دوما سوریه مورد بررسی قرار گرفت و ۱۰ سوال در این زمینه مطرح گردید.

۱۰ سوال از دیدگاه پزشکی در مورد حادثه دوما سوریه

یادداشت ۹۷/۱/۲۹

در مورد حادثه شهر دوما سوریه که در ۱۸ فروردین اعلام شد، اطلاعاتی قبل از بازرسی علمی در اخبار و رسانه های غربی منتشر شد و مبنای حمله اخیر سه کشور آمریکا، فرانسه و انگلیس به سوریه قرار گرفت. با توجه به سابقه ای که ما در درمان مصدومین گازهای اعصاب و منجمله سارین در جنگ ایران و عراق داشتیم موارد زیر به نظر مبهم است و باید توسط کارشناسان توضیح داده شود:

۱- چرا اصرار بر این دارند که حتما غیر از کلرین، گاز دیگری هم بوده است و این گاز هم از نوع اعصاب و سارین بوده است؟ شاید چون گاز کلر و مشتقات آن در مصارف خانگی و صنعتی کاربرد دارد و برای متهم کردن دولت سوریه فایده ندارد.

۲- اگر چه در گفتگوها میگویند سارین بکار رفته است ولی چرا در شواهد و مستندات، علائم بالینی واضحی از آن ارائه نمی شود؟ برخی علائم ذکر شده بیشتر شبیه آنست که از تکست بوک های سم شناسی یا سایت ها خوانده شده است این موضوع توسط متخصصین به سهولت قابل تمیز است.

۳- تاکید زیادی روی گزارش سازمان بهداشت جهانی شده که آنها گاز اعصاب را تایید کرده اند، در حالیکه اولاً گزارش توسط گروه پزشکی همکار ارائه شده است و موضع رسمی نیست و ثانياً در آن گزارش شواهد اختصاصی گاز اعصاب ارائه نشده است و کلیه علائمی که گفته اند میتواند ناشی از کلرین باشد.

۴- بیشتر تصاویر و شواهدی که تا کنون در اینترنت آمده به گاز کلرین میخورد و حالا اگر موارد معدودی را هم به سارین نسبت دهیم این سوال مطرح است که گروه حمله کننده اگر قصدشان تنبیه مردم است و اینهمه کلر مصرف کرده اند و اثر هم کرده، دیگر چرا باید سارین هم اضافه کنند آن هم به مقدار کم؟ اما اگر تروریستها مصرف کرده باشند توجیهش اینستکه آنها گاز اعصاب به مقدار کمی در اختیار داشته اند و منطقی است که برای نمایش گسترش زیاد حملات شیمیایی و اثرات روانی آن، تعداد زیاد مصدوم را با گاز کلرین مصدوم کنند و سپس مقدار کمی گاز اعصاب هم زده اند تا ارتش سوریه را متهم نشان دهند!

۵- گاز کلرین در غلظت زیاد و فضای بسته میتواند اثرات بسیار شدید و حتی مرگ ایجاد کند. چرا موارد شدید و مرگ را میخواهیم حتما به عوامل اعصاب نسبت دهیم؟

۶- نمونه های خون و ادرار که توسط مقامات آمریکایی آزمایش شده است وجود گاز کلرین و یک عامل اعصاب نامشخص را تایید کرده است ولی چرا هنوز هیچ گزارش علمی و جزئیاتی از این آزمایشات ارائه نداده اند؟ و چرا عامل اعصاب نامشخص، حتما باید سارین باشد؟

۷- چرا علت مرگ کسانیکه سریع فوت شده اند یک ترکیب بسیار ساده و بسیار کشنده دیگر مانند سیانید نباشد؟ توجیهش شاید این باشد که سیانید براحتی حتی توسط مخالفین دولت میتواند تولید شود اما تولید سارین دشوار است. اگر سیانید به عنوان عامل مرگ سریع الاثر مطرح شود انگشت اتهام به سمت مخالفین دولت سوریه میرود ولی اگر سارین باشد به سمت دولت سوریه میرود. حالا این سوال مطرح میشود که دولت سوریه که میخواهد مردمش را تنبیه کند چرا بجای سارین سیانید بکار نبرد؟ زیرا اینکار دو فایده دارد، اولاً بقایای سیانید در خون و محیط به سختی قابل تشخیص است، ثانياً با عدم مصرف سارین، خود را در معرض اتهام قرار نخواهد داد.

۸- نکته عجیب اینستکه کسانیکه نمونه تهیه کرده اند همه دنبال اثبات سارین هستند چرا آزمایشاتی برای سایر ترکیبات کشنده مانند سیانید و ترکیبات دیگر انجام نمیدهند چگونه اینقدر مطمئن شده اند که باید دنبال سارین فقط بگردند؟

۹- به فرض اینکه شواهدی بالینی مختصری که در مورد مسمومیت با گاز اعصاب و سارین در اخبار اینترنتی ارائه شده را بپذیریم، این شواهد فقط گروه سموم اورگانوفسفره را مطرح میکند نه اختصاصاً سارین و گازهای جنگی دیگر. استفاده از ترکیبات حشره کش گروه اورگانوفسفره خصوصاً ماده تکنیکال غلیظ که در کشاورزی همه جا در دسترس است، میتواند علائم و حتی مرگ مشابه سارین ایجاد کند. سوال اینستکه چرا کسی در آزمایشات به دنبال یک حشره کش اورگانوفسفره کشاورزی نمیگردد که از طریق سلاح پرتاب شده باشد؟

۱۰- ماجری اخیر در مورد کیس اسکریپال هم بسیار عجیب است که انگلیسیها شواهد پزشکی بسیار ناچیز و عامیانه ای را ارائه نمودند. در آنجا هم همین منطق دوباره قابل درک است که باید ترکیب مصرف شده نویچاک باشد که اختصاصی زرادخانه شیمیایی روسها است. در حالیکه این فرد میتوانست با ترکیبی مثل سیانور کشته شود که از خود شواهدی هم بجای نگذارد و انگشت اتهام به سمت تنها دولتی که آنرا در گذشته داشته نرود! این داستان به داستان دوما از اینجهت شبیه است!

سوالات مهم دیگری نیز در آینده با توجه به شواهد جدید و نیز پس از گزارش تیم کارشناسی سازمان منع سلاحهای شیمیایی قابل طرح می‌باشد.

کمیته سلامت و دفاع مقدس
فرهنگستان علوم پزشکی